

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE

etapa județeană, 23 februarie 2014

CLASA A IX-A

Subiecte

I. Traduceți următorul pasaj în limba română:

(35 p.)

Ἔλεγεν οὖν αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς· ὁ τρώγων¹ μου² τὴν σάρκα καὶ πίνων¹ μου τὸ αἶμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ γὰρ³ ἀναστήσω⁴ αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθὴς ἐστὶ βρωσίς, καὶ τὸ αἶμά μου ἀληθὴς ἐστὶ πόσις. Τὰ αὐτὰ ἔλεγεν ἐν συναγωγῇ ἐν Καφαρναούμ. Πολλοί⁵ οὖν ἀκούσαντες⁶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἔλεγον· Σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος.

1 ὁ τρώγων (N. sg.) = cel care mănâncă; πίνων (N. sg.) = cel care bea

2 μου (G. sg.) – v. ἐγώ

3 καὶ γὰρ = καὶ ἐγώ

4 ἀναστήσω = voi trezi, voi ridica (din morți)

5 πολλοί – v. πολλός

6 ἀκούσαντες = auzind (aceste lucruri / spusele sale)

II. Rezolvați următoarele cerințe de analiză gramaticală:

1. Analizați morfologic cuvintele subliniate în text (αἶμα, ἡμέρα, πολλοί, μαθητῶν, ἔλεγον). (10 p.)
2. Construiți formele de D. sg., D. pl. și Ac. pl. ale substantivului (ἡ) σὰρξ. (6 p.)
3. Treceți sintagma ζωὴν αἰώνιον la plural, la cazurile dativ și acuzativ. (8 p.)
4. Identificați în text și analizați morfologic formele care provin de la pronumele αὐτός. (6 p.)

III. Priviți cu atenție imaginea alăturată și răspundeți cerințelor aferente:

(25 p.)

- (a) Identificați personajul reprezentat în această sculptură.
- (b) În mâna dreaptă a personajului se află un obiect. Numiți-l și precizați motivul pentru care apare în reprezentările acestei zeități.
- (c) Faceți un scurt portret al zeului, ilustrând funcțiile și simbolurile sale; referiți-vă și la un pasaj mitic în care este implicat și un alt zeu.

Redactarea cerințelor subiectului III trebuie să se încadreze în cel mult 40 de rânduri!

Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de trei ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Elevii pot utiliza un dicționar elin – român / o limbă modernă.

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE

etapa județeană, 23 februarie 2014

CLASA A X-A

Subiecte

I. Traduceți următorul pasaj în limba română: (35 p.)

Cyrus în fața armatei sale

Εἰ δὲ ταῦτα ἐγὼ λέγω περὶ ὑμῶν ἄλλη γινώσκων, ἐμαυτὸν ἐξαπατῶ. ὅ τι γὰρ μὴ τοιοῦτον ἀποβήσεται¹ παρ' ὑμῶν, εἰς ἐμὲ τὸ ἐλλεῖπον ἦξει. ἀλλὰ πιστεύω τοι τῇ πείρᾳ καὶ τῇ ὑμῶν εἰς ἐμὲ εὐνοίᾳ καὶ τῇ τῶν πολεμίων ἀνοίᾳ μὴ ψεύσειν² με ταύτας τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας. [...] νῦν γὰρ ἔρχονται μὲν οἱ πολέμιοι ἄρχοντες ἀδίκων χειρῶν³, καλοῦσι⁴ δὲ ἡμᾶς ἐπικούρους οἱ φίλοι.

(Xenophon, *Cyropaedia*, I, 5, 13)

1 v. ἀποβαίνω

2 ψεύσειν (infinitiv viitor activ – v. ψεύδω) = că va/vor înșela (subiect: ἐλπίδας)

3 ἀδίκων χειρῶν (expresie al cărei sens este deductibil cu ajutorul dicționarului)

4 v. καλέω

II. Rezolvați următoarele cerințe, formulate pe baza fragmentului din *Cyropaedia*:

1. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate (*ταῦτα*, *ἦξει*). (10 p.)
2. Extrageți din text pronumele personale și precizați-le cazul, numărul și funcția sintactică. (16 p.)
3. Treceți participiul *ἄρχοντες* la timpul viitor, cazurile genitiv și dativ plural (păstrând genul și diateza din text). (2 p.)
4. Cum se traduc în greaca veche formele *greșirăm* și *greșeați*? Folosiți verbul *ψεύδω*. (2 p.)

III. Redactați o variantă de traducere în limba elină a textului: (25 p.)

– Am adus-o (*ἄγω*), Cyrus, pe această tânără (*ἡ παῖς*). Ți-o dau (*δίδωμι*) ție ca soție (*γυνή*) pe însăși fiica (*θυγάτηρ*) mea... Și tatăl tău a luat-o de soție (*ἔγημε**) pe fiica marelui rege, al cărui fiu (*υἱός*) ești. Ea este cea pe care adesea (*πολλάκις*) ai căutat-o (*ματεύω*) și tu ești cel la care ea a visat (*ἐνυπνιάζω*).

(după Xenophon, *Cyropaedia*, VIII, 5, 19)

* *ἔγημε* = a luat-o de soție (forma dată nu trebuie modificată)

Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de trei ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Elevii pot utiliza un dicționar elin – român / o limbă modernă.

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE

etapa județeană, 23 februarie 2014

CLASA A XI-A

Subiecte

I. Traduceți fragmentul următor în limba română:

(60 p.)

Socrate mentorul

Ἀλλὰ ναι μὰ Δί', ἔφη ὁ Μέλητος, ἐκείνους οἶδα οὓς σὺ πέπεικας σοὶ πείθεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς γειναμένοις. ὁμολογῶ, φάναι τὸν Σωκράτην^{*}, περί γε παιδείας. [...]. περί δὲ ὑγείας τοῖς ἱατροῖς μᾶλλον οἱ ἄνθρωποι πείθονται ἢ τοῖς γονεῦσι: καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις γε πάντες δῆπου οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς φρονιμώτατα λέγουσι πείθονται μᾶλλον ἢ τοῖς προσήκουσιν. οὐ γὰρ δὴ καὶ στρατηγούς αἰρεῖσθε καὶ πρὸ πατέρων καὶ πρὸ ἀδελφῶν, καὶ ναι μὰ Δία γε ὑμεῖς πρὸ ὑμῶν αὐτῶν, οὓς ἂν ἡγήσθε περὶ τῶν πολεμικῶν φρονιμωτάτους εἶναι.

(Xenophon, *Apologia Socratis*, 20)

* *φάναι τὸν Σωκράτην* = [spunea Hermogenes] că a replicat Socrate

II. Citiți cu atenție următoarele versuri homerice și răspundeți cerințelor:

(30 p.)

ἔχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίῃ
ὅσση τέ οἱ νῦν ἔστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο [...]
οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίῃ ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων
πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην. [...]
μήτηρ γάρ τέ μέ φησι θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλος δέ.
εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ᾧλετο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται:
εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἴκωμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
ᾧλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δὴρὸν δέ μοι αἰὼν
ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχεῖν.

(*Iliada*, IX, 378-380, 385-387, 410-416)

Silă mi-e daruri să iau de la el, îl socot de nimica,
Chiar dacă-mi dăruie el de zece ori încă pe-atâta
Și douăzeci, ba și tot ce mai are și ce agonisi-va [...]
Chiar de mi-ar da bogății cât este nisipul și colbul,
Nu va putea să mă-nduplece Atrid Agamemnon pe mine,
Până ce nu-mi va plăti el dureroasa jignire. [...]
Maică-mea Tetis, zeița, mi-a spus-o demult și mi-o spune:
Sorți îndoite mă poartă pe căi osebite spre moarte.
Dacă la Troia statornic rămân și mă-ncaier sub ziduri,
N-o să mă-ntorc înapoi, dar slava-mi în veac o să fie;
Iar dacă eu voi ajunge acasă în scumpa mea țară,
Pierde-voi slava cea mare, dar îndelungate-o să-mi fie
Zilele, nu mor de moarte prea repede și timpurie.

(trad. G. Murnu)

1. **Identificați personajul care rostește acest discurs și descrieți în câteva rânduri contextul cuvântării.**
2. **În ce constă conflictul la care personajul face referire, implicit, în primele versuri ale excerptului?**
3. **Redactați o scurtă analiză literară a versurilor, sub titlul *Valori eroice în epopeea homerică*. Veți avea în vedere tipurile de valori reflectate în pasajul oferit, precum și importanța lor pentru erou.**

Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de trei ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Elevii pot utiliza un dicționar elin – român / o limbă modernă.

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE

etapa județeană, 23 februarie 2014

CLASA A XII-A

Subiecte

I. Traduceți următorul pasaj în limba română:

(60 p.)

– Ὡ φίλε Κρίτων, ἡ προθυμία σου πολλοῦ ἀξία εἰ μετά τινος ὀρθότητος εἴη: εἰ δὲ μή, ὅσῳ μείζων τοσοῦτῳ χαλεπωτέρα. σκοπεῖσθαι οὖν χρὴ ἡμᾶς εἴτε ταῦτα πρακτέον εἴτε μή: ὥς ἐγὼ οὐ νῦν πρῶτον ἀλλὰ καὶ ἀεὶ τοιοῦτος οἷος τῶν ἐμῶν μηδενὶ ἄλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ ὅς ἄν μοι λογιζομένῳ βέλτιστος φαίνεται. τοὺς δὴ λόγους οὗς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον οὐ δύναμαι νῦν ἐκβαλεῖν, ἐπειδὴ μοι ἤδε ἡ τύχη γέγονεν, ἀλλὰ σχεδόν τι ὅμοιοι φαίνονται μοι, καὶ τοὺς αὐτοὺς πρὸς βεβῶκα καὶ τιμῶ οὕσπερ καὶ πρότερον.

(Platon, *Criton*, 46b-c)

II. Pornind de la interpretarea excerptului platonician și ghidându-vă după semnificația cunoscutului verset biblic, transcrie mai jos, redactați un eseu pe tema dualității omului, în raport cu legile lumii și cu cele ale transcendenței.

(30 p.)

‘ καὶ εἰ τοῦθ’ οὕτως ἔχει, ἄρ’ ἐξ ἴσου οἶε εἶναι σοὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡμῖν, καὶ ἅττ’ ἂν ἡμεῖς σε ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν, καὶ σοὶ ταῦτα ἀντιποιεῖν οἶε δίκαιον εἶναι; ἢ πρὸς μὲν ἄρα σοὶ τὸν πατέρα οὐκ ἐξ ἴσου ἦν τὸ δίκαιον καὶ πρὸς δεσπότην, εἰ σοὶ ὦν ἐτύγχανεν, ὥστε ἄπερ πάσχοις ταῦτα καὶ ἀντιποιεῖν, οὔτε κακῶς ἀκούοντα ἀντιλέγειν οὔτε τυπτόμενον ἀντιτύπτειν οὔτε ἄλλα τοιαῦτα πολλά: πρὸς δὲ τὴν πατρίδα ἄρα καὶ τοὺς νόμους ἐξέσται σοι, ὥστε, ἐάν σε ἐπιχειρῶμεν ἡμεῖς ἀπολλύναι δίκαιον ἡγούμενοι εἶναι, καὶ σὺ δὲ ἡμᾶς τοὺς νόμους καὶ τὴν πατρίδα καθ’ ὅσον δύνασαι ἐπιχειρήσεις ἀναπολλύναι, καὶ φήσεις ταῦτα ποιῶν δίκαια πράττειν, ὃ τῇ ἀληθείᾳ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελόμενος; ’

(Platon, *Criton*, 50e-51a)

Τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ.
(Κατὰ Μάρκον, 12.17)

„... Iar dacă lucrurile stau așa, consideri că dreptul tău este pe picior de egalitate cu al nostru, astfel încât indiferent ce am face noi cu tine, ți-ar da ție asta dreptul la replică? Nu exista o astfel de egalitate în drepturi între tine și tatăl tău sau stăpânul tău, dacă ai fi avut vreunul, astfel încât, indiferent ce ai fi pășit, să răspunzi cu aceeași monedă: nici să dai replica dacă ți se spunea ceva de rău, nici să lovești înapoi când erai lovit, nici multe altele de felul ăsta; crezi atunci că-ți este permis să procedezi astfel față de patrie și legi, încât, dacă noi purcedem la a te nimici (socotind că așa e drept), tu, la rândul tău, să încerci să ne distrugi pe noi, legile și patria, atât cât îți stă în putere, și să spui că faci dreptate acționând astfel, tu, cel preocupat cu adevărat de virtute?”

Să-i dați Cezarului ce-i al Cezarului, iar lui Dumnezeu, ce-i al lui Dumnezeu.

N. B. Este esențial ca eseuul să valorifice semnificațiile fragmentelor propuse spre analiză, iar considerațiile de ordin general să fie trecute prin filtrul textelor oferite.

Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de trei ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Elevii pot utiliza un dicționar elin – român / o limbă modernă.